

Toezichtkader
Raad van Toezicht

Aangepast d.d. 29 maart 2022

Inhoud

1. Vooraf.....	3
1.1 Besturingsmodel.....	3
1.2 Wat zijn de ontwikkelingen?.....	3
2. Functie van het toezichtkader.....	4
2.1 De toezichthoudende taak (inclusief de klankbord- en adviestaak).....	4
2.2 Klankbord- en adviestaak	4
2.3 Dimensies.....	5
3. Dimensie 1: Strategievorming.....	6
3.1 Toetsingsinformatie (vallend onder goedkeuringsbevoegdheid, zie bijlage).....	6
3.2 Advisering	6
4. Dimensie 2: Relatie met interne en externe stakeholders.....	7
4.1 Toetsingsinformatie.....	7
5. Dimensie 3: Bedrijfsvoering	8
5.1 Toetsingsinformatie.....	8
6. Dimensie 4: Realisatie van de doelstellingen	9
6.1 Toetsingsinformatie.....	9
7. Kalender toezichtkader	10
8. Code Goed Toezicht	11
BIJLAGE TOEZICHTKADER RAAD VAN TOEZICHT	13

1. Vooraf

1.1 Besturingsmodel

Stichting Best Onderwijs is ingericht volgens het Raad van Toezichtmodel. Dagelijkse leiding en bestuur zijn in één hand gelegd, die van het College van Bestuur. Binnen dit model heeft de Raad van Toezicht een specifieke functie: toezicht houden op het College van Bestuur met het oog op het belang van de stichting, het belang van de scholen en het belang van de maatschappelijke omgeving van de stichting.

Deze notitie is bedoeld om de toezichthoudende activiteiten van de Raad van Toezicht in een kader te plaatsen en wel op zo'n manier dat dit kader tevens richting geeft aan het concrete handelen van de Raad.

Onderstaand toezichtkader is mede gebaseerd op:

- Statuten Stichting Best Onderwijs
- Reglementen Raad van Toezicht en College van Bestuur Stichting Best Onderwijs
- Code Goed Bestuur PO
- Bevindingen n.a.v. evaluatie Raad van Toezicht 14 januari 2019

1.2 Wat zijn de ontwikkelingen?

De minister, de inspectie, ouders, partners, maar ook de verschillende partijen binnen de onderwijsinstelling – leraren, schoolleiding, toezichthouders– verwachten steeds meer van het bestuur. De PO-Raad ziet het verhogen van de kwaliteit van schoolbesturen als belangrijk doel in haar werk. Daarom heeft de PO-Raad een code Goed Bestuur PO vastgesteld. In deze Code hebben de leden van de PO-Raad vastgesteld wat zij verstaan onder goed bestuur. Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van deze code. Zo is de code voor ons als Raad van Toezicht een leidraad, een instrument voor reflectie. De code nodigt uit om eigen keuzes te maken en om deze keuzes te verantwoorden.

De code heeft het verhogen van de onderwijskwaliteit als primaire doel en hecht daarbij aan duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Het onderzoeksrecht voor intern toezichthouders is al sinds 2009 deel van de code en sinds 2012 is ook het integriteitsprincipe onderdeel van de governance code. De code onderschrijft de noodzaak van een moreel kompas en laat zien dat de sector professioneel bestuur belangrijk vindt.

In september 2021 heeft het VTOI/NVTK een `Code Goed Toezicht` opgesteld. We hebben als Raad van Toezicht besloten ook deze code als leidraad te nemen voor onze toezichthoudende taak. In hoofdstuk 8 wordt verder ingegaan op de inhoud.

2. Functie van het toezichtkader

De Raad van Toezicht heeft de volgende taken en bevoegdheden (deze zijn vastgelegd in artikel 12 van de Statuten en in artikel 2 van het Reglement Raad van Toezicht):

1. De toezichthoudende taak;
2. De klankbord- en adviestaak;
3. De werkgeverstaak;
4. Verantwoording afleggen.

Deze werkgeverstaak wordt o.a. ingevuld door het jaarlijks voeren van een functionerings- of beoordelingsgesprek met het College van Bestuur en het uitvoeren van wet- en regelgeving zoals de CAO. Jaarlijks legt de Raad van Toezicht verantwoording af in het jaarverslag van de Stichting Best Onderwijs.

2.1 De toezichthoudende taak (inclusief de klankbord- en adviestaak)

Deze paragraaf gaat in op de eerste twee taken: de toezichthoudende taak en de klankbord- en adviestaak. Bij de toezichthoudende taak is onderscheid te maken tussen: toezicht vooraf (goedkeuringsbevoegdheid) en toezicht tijdens en achteraf (deels ook vallend onder de goedkeuringsbevoegdheid). Dit Toezichtkader vervult voor de Raad van Toezicht en indirect ook voor het College van Bestuur de volgende functies:

- Het bevordert dat de Raad van Toezicht naar buiten toe met één mond spreekt.
- Het bevordert teamgeest binnen de Raad van Toezicht.
- Het bevordert de continuïteit in situaties van personele wisseling.
- Het voorkomt dat de Raad van Toezicht eenzijdig focust op bepaalde aspecten zoals bijvoorbeeld de financiën.
- Het omvat ook de aandacht van de Raad van Toezicht voor het eigen functioneren en professionaliseren.

Intern toezicht als het toezicht houden op en beoordelen van de kwaliteit van het bestuurlijk handelen zal steeds gericht zijn op de volgende verantwoordelijkheden van het College van Bestuur:

- De vraag of bij het College van Bestuur sprake is van een lange termijnvisie (strategievorming) en langetermijnplanning en of het College van Bestuur deze ook omzet in concrete jaarplannen en – in het verlengde- de voortgang van de bereikte resultaten jaarlijks inzichtelijk maakt. De vraag of het College van Bestuur oog heeft voor de belangrijkste belanghebbenden (relatie met interne en externe stakeholders) in casu de leerlingen, de ouders van de leerlingen en voor de belangen van anderen zoals de (deel)gemeente, de rijksoverheid, het personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, de maatschappelijke omgeving, waaronder de kinderopvang, jeugdhulpverlening en gelet op onze identiteit-geloofsgemeenschappen.
- De vraag of het College van Bestuur een gezonde organisatie neerzet en in stand houdt (bedrijfsvoering).
- De vraag of het College van Bestuur de doelstellingen van de organisatie realiseert (realisatie doelstellingen).
- De vraag of de organisatie wettelijke (bekostigings-)regels en algemene beginselen van behoorlijk bestuur consequent naleeft.

Om de toezichthoudende taak goed te kunnen uitvoeren beschikt de Raad van Toezicht over dit toezichtkader dat richting geeft bij:

- de inhoudelijke beoordeling van het strategisch beleid van het College van Bestuur;
- de inhoudelijke beoordeling van de bestuurlijke rapportages over de stand van zaken en de resultaten (toezicht tijdens en achteraf);
- de uitoefening van de goedkeuringsbevoegdheid zoals - de begroting, de jaarrekening en majeure beleidsbeslissingen van de bestuurder (vaak: toezicht vooraf).

2.2 Klankbord- en adviestaak

De Raad van Toezicht streeft naar strategisch partnerschap met het College van Bestuur in de vorm van een inhoudelijk debat. Dit met in achtname van de ruimte voor het College van Bestuur om te kunnen handelen, te sturen en te begeleiden. De Raad van Toezicht stelt zich hierbij op als 'critical friend'. Dit geldt zowel voor het formele overleg tussen het College van Bestuur en de Raad van Toezicht als voor de hieraan voorafgaande agendavoorbereiding.

2.3 Dimensies

Het toezicht kan dus worden onderscheiden in vier dimensies, te weten:

1. Strategievorming;
2. Relatie met interne en externe stakeholders;
3. Bedrijfsvoering;
4. Realisatie doelstellingen.

Ten behoeve van een goede uitoefening van het interne toezicht op deze vier dimensies is het van belang dat de Raad van Toezicht:

1. De juiste 'volgorde der dingen' in acht neemt, dat wil zeggen: eerst informeren, dan oordelen en niet eerder dan nadat dit is gedaan: interveniëren, en;
2. Een dergelijk patroon van handelen baseert op een consistent en consequent toegepast gemeenschappelijk beeld daarover.

In de volgende hoofdstukken worden de vier dimensies verder uiteengezet. Hierbij geeft de Raad van Toezicht op elk van de aangegeven dimensies een eerste indicatie van verlangde informatie.

3. Dimensie 1: Strategievorming

De Raad van Toezicht beoordeelt of het College van Bestuur in staat is om voor de langere termijn een goed beleid uit te zetten voor de organisatie als geheel en voor onderdelen daarvan.

3.1 Toetsingsinformatie (vallend onder goedkeuringsbevoegdheid, zie bijlage)

- Meerjarenbegroting;
- (Financieel) jaarverslag; inclusief een verantwoording van behaalde resultaten;
- Strategisch beleidsplan en jaarlijkse concretisering;
- Wijzigingen in statuten en reglementen;
- Risicovolle investeringen of beleidsvoornemens;
- Besluitvorming op door het College van Bestuur ingebrachte kwesties.

Frequentie: jaarlijks, waar nodig/functioneel frequenter

3.2 Advisering

- Themabespreking(en) over trends zoals door het College van Bestuur of door de inspectie van het onderwijs verricht kwaliteitsonderzoek op de scholen (vallend onder klankbord- en adviesbevoegdheid);
- Bespreken door het College van Bestuur of door de Raad van Toezicht ingebrachte kwesties.

Frequentie: per vergadering vooraf vastgesteld door College van Bestuur en voorbereidingsgroep van Raad van Toezicht.

4. Dimensie 2: Relatie met interne en externe stakeholders

De Raad van Toezicht beoordeelt hoe het College van Bestuur met de belanghebbenden in en rond de organisatie c.q. de scholen omgaat. De Stichting is geen doel op zichzelf, maar is er voor de medewerkers, ouders, leerlingen en indirect voor vele andere partijen in en rond de school. Daarbij is er verschil tussen interne belanghebbenden zoals leraren, ouders, leerlingen, afzonderlijke scholen, al dan niet georganiseerd in de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad en externen zoals lokale overheden, kinderopvangpartners, bedrijven, geloofsgemeenschappen, andere scholen met hun besturen, buurten enz.

4.1 Toetsingsinformatie

- Contacten met interne en externe stakeholders, als GMR, gemeente, kinderopvang in overleg met het College van Bestuur.
- Tevredenheidsonderzoeken: overzicht en bestuurlijke reactie; frequentie: 1 x per twee jaar.
- (doorlopende) Verantwoording van de Kwaliteit van het onderwijs op basis van kwaliteitsbezoeken van het College van Bestuur.
- (half) Jaarlijkse verantwoording van de onderwijsresultaten aan de hand van landelijk genormeerde toetsen.
- Veiligheidsonderzoeken: overzicht en bestuurlijke reactie: jaarlijks
- Inspectierapporten: overzicht en bestuurlijke reactie; frequentie: na vastgestelde rapportages.
- Aantal klachten en wijze van afhandeling frequentie: jaarlijks.
- Jaarlijkse ontmoeting Raad van Toezicht met Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (frequentie: minimaal 2 x per jaar).
- Jaarlijkse bezoek van Raad van Toezicht aan een selectie van scholen met ten minste een gesprek met de directeuren en bezoek aan enkele groepen. (frequentie: minimaal 1 x per jaar).
- Deelname aan jaarlijkse studiedag voor alle medewerkers van Best Onderwijs.
- Bespreking van signalen uit persoonlijke netwerken.

Bovenstaande activiteiten, gericht op informatievergaring vallen eveneens onder de toezichtstaak.

5. Dimensie 3: Bedrijfsvoering

De Raad van Toezicht beoordeelt de vraag of de scholen die onder het bevoegd gezag vallen en of het bestuurskantoor 'in veilige handen' zijn bij het College van Bestuur en doen waarvoor ze bedoeld zijn. Is het College van Bestuur in staat om de bedrijfsvoering efficiënt en effectief in te richten.

5.1 Toetsingsinformatie

- Begroting;
- Jaarrekening;
- Gesprek met de accountant; frequentie: 1 x per jaar.

Daarnaast ontvangt de Raad van Toezicht elk jaar het jaarverslag van het College van Bestuur over het afgelopen kalenderjaar. Het financieel jaarverslag is onderdeel van het jaarverslag van de stichting.

6. Dimensie 4: Realisatie van de doelstellingen

De Raad van Toezicht beoordeelt of het College van Bestuur in staat is om strategisch beleid te vertalen in jaarplannen en een jaarbegroting en daar draagvlak voor te verwerven.

In de begroting wordt, naast de opsomming van vaste uitgaven, een financiële vertaling gegeven van de plannen die op het niveau van de stichting als geheel op het programma staan. Centraal staat hier de Plan-do-control-act-cyclus (PDCA-cyclus).

6.1 Toetsingsinformatie

- Begroting
- Jaarverslag, met onder andere:
 - Jaarlijkse rapportage over realisatie speerpunten van het strategisch beleidsplan
 - Jaarlijkse rapportage realisering van de statutaire doelstellingen
 - Jaarlijkse rapportage realisering van de onderwijskundige doelen
 - Jaarlijkse rapportage realisering van de doelstellingen van het personeelsbeleid
 - Jaarlijkse rapportage realisering van de doelstellingen op financieel gebied
 - Jaarlijkse rapportage realisering doelstellingen inzake materiële zaken / huisvesting
- Tussentijdse reportages.

7. Kalender toezichtkader

Het toezichtkader heeft nadere concretisering in het feitelijk functioneren van de communicatie tussen Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Dit feitelijk functioneren gebeurt in de jaarlijks vastgestelde vergadercyclus. Daarom wordt er een jaarkalender gebruikt voor de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Deze jaarkalender is enerzijds gerelateerd aan de bevoegdheden van de Raad van Toezicht en anderzijds aan de concrete documenten en handelingen die worden verricht. Onderstaande jaarkalender is een richtlijn en geen limitatieve opsomming. Elke vergadering van de Raad van Toezicht wordt voorbereid door een voorbereidingsgroepje van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur

Januari/Februari

Ingebrachte vergaderpunten/kan korte themabespreking zijn: denk onder meer aan verslag/trends van intern beoogde/verrichte (kwaliteits)onderzoeken (met betrekking tot personeel, ouders/klachten, onderwijs, huisvesting, financiën e.d.) en eventueel daaruit voortkomend te treffen maatregelen.

April/Mei

Ingebrachte vergaderpunten: (zie januari/februari)

Jaarverslag, incl. verslag RvT

Vergadering met accountant ten behoeve van het financieel onderdeel van het jaarverslag

Juni

Vier maandelijks financiële rapportage

Ingebrachte vergaderpunten

Vergadering met GMR

Voeren van functionerings-beoordelingsgesprek

September/Okttober

Vier maandelijks financiële rapportage

Ingebrachte vergaderpunten (zie januari/februari)

Jaarplan

Zelfevaluatie werkrelatie Raad van Toezicht

November/December

Ingebrachte vergaderpunten (zie januari/februari)

Begroting

Vergadering met GMR

Optioneel: bijeenkomst professionalisering Raad van Toezicht

Bijlage: Bestuursbesluiten die goedkeuring behoeven.

8. Code Goed Toezicht

Als Raad van Toezicht onderschrijven we de uitgangspunten die zijn vastgelegd in de 'Code Goed Bestuur', opgesteld door de PO-raad en de 'Code Goed Toezicht', opgesteld door het VTOI/NVTK. Wij zijn als RvT namelijk lid van het VTOI/NVTK en nemen deze uitgangspunten, als vertrekpunt in ons interne toezicht. Indien wij afwijken geven wij dat beredeneerd aan.

De 'Code Goed Toezicht' is nieuw. Ze bevat de onderstaande 7 uitgangspunten.

1. Legitimiteit en compliance

We handelen overeenkomstig de wet- en regelgeving die van toepassing is op het primair onderwijs en overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

2. Maatschappelijke verantwoordelijkheid

We werken vanuit het besef dat maatschappelijke verantwoordelijkheid de basis is; het toezicht dient een publiek belang. De vorming van jonge mensen staat hierbij centraal, zodat zij in staat zijn hun toekomstige plek in de maatschappij in te nemen. Ook wordt toegezien op een goede besteding van de publieke middelen. Bij het houden van toezicht hanteren we het principe 'pas toe' of 'leg uit'.

3. Integriteit

We handelen integer en betrouwbaar en vermijden schijnbare belangenverstrengeling. Persoonlijke belangen of ambities mogen geen invloed hebben op de integriteit waarmee we het toezicht uitoefenen. We werken vanuit vertrouwen, hanteren een open aanspreekcultuur, handelen betrouwbaar en zorgvuldig. We hanteren in onze relatie met het College van Bestuur het uitgangspunt 'je hebt ons vertrouwen, maar verras ons niet'.

4. Transparantie en openheid

Goed toezicht staat voor openheid en transparantie. Dit betekent zowel informatie zelf verzamelen, informatie krijgen van het College van Bestuur, in- en externe rapportages en het bespreken van deze informatie. Openheid vraagt om een responsieve houding; dit wil zeggen dat we open staan voor interne en externe signalen en dat we laten zien wat we met die signalen doen. Openheid mag hier niet verward worden met openbaarheid: er zijn immers (wettelijke) vereisten inzake vertrouwelijkheid en geheimhouding. Bijvoorbeeld bij strategische vraagstukken, bij de rol van werkgever of bij de borging van privacy.

5. Interne en externe verbinding

Goed toezicht zorgt voor verbinding met de interne en de externe omgeving, waarbij we ook zelf actief stappen ondernemen om informatie te vergaren. Bijvoorbeeld door gesprekken met de GMR, directeuren, schoolbezoeken, het bezoeken van bijeenkomsten en zelf geïnitieerd gericht onderzoek. We weten wat er leeft in de samenleving en specifiek in de gemeente Best. We organiseren al dan niet samen met het bestuur reflectie en tegenspraak, onderhouden actief en rolvast relaties met interne en externe betrokkenen ten behoeve van toezicht op beleidsontwikkeling en besluitvorming. De gesprekken vinden onderling plaats in afwezigheid van – maar wel in overleg met- het College van Bestuur.

6. Professionaliteit, professionalisering en lerend vermogen

Als toezichthouder streven we naar een hoge professionele standaard en deskundigheid, die permanent wordt onderhouden en wordt verbeterd. We zijn lid van de vereniging van toezichthouders, het VTOI/NVTK, die ons hierbij ondersteunt. Goed toezicht vraagt allereerst om zelfkennis, reflectie en een kritische grondhouding. Zo organiseren we als RvT ieder jaar een aparte bijeenkomst waarin zelfevaluatie centraal staat. We ons functioneren zelf evalueren. We bespreken de resultaten met het College van Bestuur en treffen maatregelen voor onderdelen die verdere aandacht behoeven. Voor dit jaar was dat bijvoorbeeld een verdere oriëntatie op onze rol als intern toezichthouder bij de diverse stakeholders in en buiten SBO.

Daarnaast vraagt goed toezicht om inhoudelijke kennis die op basisniveau van iedere toezichthouder verwacht mag worden, zoals kennis over de sector, het primaire proces, de financiering van de organisatie en andere

elementen van bedrijfsvoering. Onderdelen hiervan kunnen op specialistisch niveau worden belegd bij afzonderlijke leden van de RvT, waarbij de RvT als geheel verantwoordelijk blijft en de leden 'slechts' een voorbereidende en adviserende rol hebben.

Tenslotte vereist goed toezicht kennis van de positie en rollen van het interne toezicht. Goed toezicht werkt professioneel, efficiënt en effectief en is rolvast. Tegelijkertijd impliceert goed intern toezicht ook flexibiliteit, maar is ook flexibel om met de verschillende rollen (toezichthouder, werkgever, klankbord, netwerker). Goed toezicht schept een klimaat waarin de organisatie actief leert van fouten en ervaringen, continu op het eigen handelen reflecteert en dit evalueert en bijstelt.

7. Verantwoording

Goed toezicht draagt zorg voor een duidelijke verantwoording over de werkzaamheden en de wijze waarop het aan de zeven principes van goed toezicht in de praktijk vormgeeft. Zo verantwoorden we ons jaarlijks in het jaarverslag van stichting Best Onderwijs.

BIJLAGE TOEZICHTKADER RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 12 Statuten Stichting Best Onderwijs

De navolgende bestuursbesluiten zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht:

- a. vaststelling en wijziging van het reglement op het College van Bestuur;
- b. het vaststellen van de begroting, inclusief de jaarrekening en het financieel en inhoudelijk jaarverslag, en met een verantwoording van de realisering van beoogde effecten;
- c. vaststelling van de strategische beleidsplannen, de jaarlijkse concretisering ervan, alsmede belangrijke organisatiewijzigingen;
- d. wijziging van de grondslag van een of meer scholen;
- e. besturenfusie en overdracht of overname van scholen en/of kinderopvangvoorzieningen;
- f. stichten, opheffen en samenvoegen van scholen;
- g. het aangaan of verbreken van samenwerking indien deze van ingrijpende betekenis is;
- h. het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen of tot het sluiten van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheid voor een schuld van een derde verbindt.
- i. Onderwijshuisvesting: decentralisatie van gemeentelijke taken of middelen;
- j. vaststelling van een sociaal statuut;
- k. vaststelling en wijziging van een treasury statuut;
- l. wijziging van de statuten;
- m. aanvraag van het faillissement van de stichting;
- n. ontbinding van de stichting.